

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний університет «Запорізька політехніка»

**Методичні рекомендації для підготовки до практичних
занять з дисципліни «Фінанси» для бакалаврів денної форми
навчання за спеціальністю 072 «Фінанси і кредит», освітня
програма «Фінанси, банківська справа та страхування»**

2024

Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять з дисципліни «Фінанси» для бакалаврів денної форми навчання за спеціальністю 072 «Фінанси і кредит», освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування» Укладач : Коваль О.А. – Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2024. – 22 с.

Методична розробка містить теми та завдання для практичних занять з дисципліни «Фінанси», завдання для набуття практичних навичок.

Укладач: доцент, канд. е.н.

Коваль О.А.

Відповідальний за випуск:
доцент, канд. е. н. Фатюха Н.Г.

Затверджено на засіданні кафедри фінанси і банківська справа
НУ «ЗП»
протокол № 13 від 19.06.2024р.

Рекомендовано до видання НМК ФЕУ
протокол № 5 від 28.06. 2024 р.

ЗМІСТ

1. Особливості та значення навчальної дисципліни «Фінанси» ..	4
2. Практичні завдання до семінарських занять для студентів денної форми навчання з курсу «Фінанси» по темам	6
3. Питання для контролю з курсу «Фінанси»	18
4. Рекомендована література з курсу «Фінанси»	19

1. ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Дисципліна «Фінанси» є нормативною, тобто обов'язковою для вивчення студентами, що навчаються за програмами з підготовки бакалаврів.

Програма курсу спрямована на вивчення теоретичних аспектів Функціонування та розвитку фінансів в умовах ринкової економіки; набуття практичних навик з питань формування та використання державних доходів, утворення і розподілу грошових доходів (нагромаджень) підприємницьких структур; організації інфраструктури фінансового ринку та фінансового механізму зовнішньоекономічних відносин.

Метою дисципліни є формування спеціальних знань і практичних навик з питань організації фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях, передбачених кваліфікаційною характеристикою спеціальності "Фінанси".

Завдання вивчення дисципліни «Фінанси» полягає в теоретичній і практичній підготовці студентів з основ правильного розуміння закономірностей у сфері фінансових відносин держави, суб'єктів господарювання, домогосподарств, застосування цих закономірностей у практиці фінансової роботи; з'ясування ролі фінансів в економічній перебудові суспільства на шляху розвитку ринкової інфраструктури; визначення сукупності заходів щодо забезпечення використання фінансів як важелів економічної політики держави.

Після вивчення дисципліни студент повинен знати:

- об'єктивні передумови виникнення, суть, функції, характерні ознаки фінансів;
- структуру фінансової системи і принципи її побудови;
- суть, функціональні ланки, умови результативності, тактику і стратегію фінансової політики;
- поняття фінансового механізму, його складові елементи;
- теоретичні основи організації, функціональні елементи, організаційну структуру управління фінансами;
- призначення, класифікацію, етапи, методи фінансового планування;

- суть, мету, принципи, форми, методи фінансового контролю;
- соціально-економічну природу, елементи, принципи організації і функціонування податкової системи;
- місце та роль бюджету держави в системі державних фінансів, джерела бюджетного фонду і напрями їх використання;
- структуру бюджетної системи і принципи організації бюджетного устрою;
- основи організації регіональних фінансів;
- причини виникнення, форми державного кредиту, види державного боргу і способи коригування державної позикової політики;
- суть, форми, види страхування, сегменти і проблеми функціонування страхового ринку в Україні;
- визначальні риси фінансів підприємств, джерела формування та напрями використання фінансових ресурсів підприємств різних форм власності та господарювання;
- об'єктивні засади, структуру, інструменти фінансового ринку;
- теоретико-практичні основи використання фінансів у сфері зовнішньоекономічних відносин.

Вміти:

- чітко обґрунтувати понятійно-термінологічний апарат дисципліни "Фінанси";
- астосовувати при прийнятті рішень фінансові методи, важелі, стимули, санкції;
- використовувати у фінансовій практиці методи управління фінансами, фінансового планування, організаційні форми фінансового контролю;
- обчислювати суми податків та інших обов'язкових надходжень до бюджету держави та бюджетів і регіональних фондів територіальних громад;
- розраховувати асигнування з бюджету в розрізі окремих груп видатків;
- ефективно поєднувати форми і методи бюджетного планування на різних стадіях бюджетного процесу;
- визначати джерела формування фінансових ресурсів підприємницьких структур, оптимізувати їх рівень і структуру;

— вживати заходів щодо зміцнення фінансової стійкості і платоспроможності суб'єктів підприємництва на основі використання різних форм і видів страхування;

— практично застосовувати фондові інструменти в діяльності на ринку цінних паперів і валютних ринках.

Навчальна дисципліна «Фінанси» пов'язана з іншими дисциплінами економічного циклу: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Основи правознавства», «Фінансовий облік», «Бюджетна система», «Страхування», «Податкова системи», «Економіка підприємств», «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок» та ін.

Для набуття практичних навик із більшості тем курсу передбачені практичні заняття, які повинні забезпечити належний рівень самостійної роботи студентів з законами України, постановами Верховної Ради й Кабінету Міністрів, нормативно методичними документами міністерств і відомств, вирішення низки практичних ситуаційних завдань, опрацювання науково-методичної літератури та періодичних видань засобів масової інформації з питань організації фінансів.

2. ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ З КУРСУ «ФІНАНСИ» ПО ТЕМАМ

Тема 1. Суть фінансів, їх функції і роль / 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Суть фінансів, їх функції і роль»

Базові поняття до теми: фінанси, фінансові відносини, фінансові ресурси, функції фінансів, фонди грошових коштів, об'єкти фінансових відносин, суб'єкти фінансових відносин, первинний розподіл, перерозподіл, вторинний розподіл, первинні доходи, вторинні доходи, заново створена вартість, централізовані фінансові ресурси, децентралізовані фінансові ресурси.

План семінару:

1. Механізм формування та використання фінансових ресурсів суспільства.
2. Підвищення ролі фінансів в умовах ринкової економіки.

Теми доповідей або презентаці:

1. Становлення та розвиток фінансової науки.
2. Еволюційні етапи становлення фінансової науки.
3. Фінансова наука в Україні.
4. Сучасна світова наукова фінансова думка.

Тема 2 Фінансова система

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Фінансова система»

Базові поняття: фінансова система, сфери фінансових відносин, ланки фінансових відносин, державні фінанси, фінанси підприємств, страхування, фінанси домогосподарств, міжнародні фінанси, фінансовий ринок, бюджет держави, цільові державні фонди, державний кредит, принципи побудови фінансової системи.

План семінару

1. Поняття фінансової системи
2. Характеристика сфер і ланок фінансової системи
 - 2.1. Державні фінанси
 - 2.2. Фінанси суб'єктів господарювання
 - 2.3. Міжнародні фінанси
 - 2.4. Фінансовий ринок
 - 2.5. Страхування

Теми доповідей або презентаці

1. Структура і принципи побудови фінансової системи.
2. Поняття фінансової системи та її структура.
3. Принципи побудови фінансової системи.
4. Характеристика ланок фінансової системи України.

5. Основні принципи внутрішньої будови фінансової системи України.
6. Теоретичні засади організаційної структури фінансової системи України.
7. Державні фінанси провідних країн світу.

Тема 3. Фінансова політика і фінансовий механізм

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Фінансова політика і фінансовий механізм»

Базові поняття до теми: Базові поняття: фінансова політика, фінансова стратегія, фінансова тактика, фінансовий механізм, фінансові методи, фінансове планування, фінансові важелі, фінансові стимули, фінансові санкції, фінансове регулювання, фінансовий контроль, управління фінансами.

План семінару

1. Суть, ланки, умови результативності фінансової політики.
2. Фінансова тактика і фінансова стратегія як форми реалізації фінансової політики.
3. Поняття фінансового механізму та його складові елементи.
4. Система управління фінансами: суть, об'єкти і суб'єкти.
5. Функціональні елементи управління фінансами.
6. Повноваження державних органів влади й управління в сфері управління фінансами.

Теми доповідей або презентації

1. Фінансова політика України на сучасному етапі.
2. Фінансова тактика і фінансова стратегія як форми реалізації фінансової політики.
3. Сучасні форми та методи реалізації фінансової політики в Україні.
4. Фінансова політика на різних етапах державотворення та її особливості в сучасних умовах.

5. Стратегічні завдання фінансової політики України в розрізі її окремих напрямів: пошук довгострокових фінансових орієнтирів.

6. Фінансовий механізм та його роль в реалізації фінансової політики.

7. Іноземні інвестиції, як складова фінансового механізму, їх роль у фінансовому забезпеченні економічних та соціальних перетворень в Україні.

8. Фінансовий механізм та його роль в розвитку малого підприємництва в Україні.

9. Міністерство фінансів України, посилення його впливу у сфері управління фінансами. 5. Місце Державної казначейської служби України у фінансовій системі держави: становлення, проблеми, перспективи.

1. Реалізація контрольної функції держави через систему органів фінансового контролю. 7. Посилення ролі фінансового контролю в Україні як складової фінансового механізму

Література

Тема 4. Фінанси підприємницьких структур

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Фінанси підприємницьких структур»

Базові поняття до теми: фінанси підприємницьких структур, фінансові ресурси підприємств, фінансові відносини підприємств, комерційний розрахунок, неприбуткова діяльність, кошторисне фінансування, доходи підприємства, витрати підприємства, прибуток, збиток.

План семінару

1. Суть, функції, характерні ознаки фінансів підприємств.
2. Фінанси підприємств, що здійснюють комерційну діяльність.
3. Фінанси неприбуткових організацій.
4. Джерела формування та механізм розподілу фінансових ресурсів підприємств.

Теми доповідей або презентаці

1. Фінансові ресурси підприємств, їх склад і характеристика.
2. Фінансові результати діяльності вітчизняних підприємств.
3. Платіжна дисципліна: наслідки порушення та способи зміцнення.
4. Прибуток – результативний показник діяльності підприємства, його економічний зміст.
5. Державна фінансова підтримка малого бізнесу в Україні та в інших країнах.
6. Оцінка фінансових аспектів діяльності великих зарубіжних корпорацій в Україні.
7. Амортизаційна політика в Україні: проблеми та можливості реформування.
8. Банкрутство підприємств: причини виникнення та шляхи уникнення

Тема 5. Державні фінанси

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Державні фінанси»

Базові поняття до теми: державні фінанси, місцеві фінанси, сфери і ланки державних фінансів, державні доходи, методи мобілізації державних доходів, джерела державних доходів, державні видатки

План семінару:

1. Суть, функції, передумови функціонування державних фінансів.
2. Склад, структура, методи та джерела формування державних доходів.
3. Соціально-економічне призначення, склад, напрями здійснення державних видатків.

Теми доповідей або презентаці

1. Структура доходів та витрат населення.
2. Система показників малозабезпеченості.
3. Пенсійне забезпечення в Україні.
4. Система соціальних гарантій населенню.

5. Порівняльний аналіз рівня заробітної плати в Україні та в інших країнах.
6. Мінімальна заробітна плата та її критерії.
7. Шляхи подолання бідності в Україні.

Тема 6. Бюджет і бюджетна система

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Бюджет і бюджетна система»

Базові поняття до теми: : бюджетна система, бюджетний устрій, закріплені доходи, регульовані доходи, бюджетні резерви, дотації, субсидії, субвенції, бюджетна класифікація, бюджетне планування, бюджетне прогнозування, виконання бюджету

План семінару

1. Поняття бюджетного механізму і його складові елементи.
2. Суть і принципи бюджетного фінансування.
3. Склад закріплених і регульованих доходів на поточний рік.
4. Суть, призначення, методи формування бюджетних резервів.
5. Касове виконання бюджету.
6. Бюджетні права органів державної влади й управління.

Темі доповідей або презентаці

1. Бюджетна політика держави і роль державного бюджету в її реалізації.
2. Структура і тенденції доходів Державного бюджету України.
3. Структура і тенденції видатків Державного бюджету України.
4. Соціальна спрямованість Державного бюджету України.
5. Витрати держави з соціального захисту населення.
6. Склад видатків на освіту.
7. Фінансове забезпечення охорони здоров'я.
8. Об'єктивні передумови та соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту. Орієнтовна тематика індивідуальних творчих завдань та презентацій

Тема 7. Суть і склад доходів державного бюджету **/ 2 години /**

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Суть і склад доходів державного бюджету»

Базові поняття до теми: доходи державного бюджету, податкові надходження, неподаткові надходження, доходи від операцій з капіталом, бюджетні трансферти

План семінару

1. Суть, класифікація, форми мобілізації доходів державного бюджету.
2. Склад, напрями фінансування державних видатків.
3. Об'єктивні передумови та соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту

Теми доповідей або презентаці

1. Соціально-економічна природа та функції податків.
2. Елементи системи оподаткування.
3. Види податків та їх класифікація.
4. Податкова політика: суть і принципи здійснення.

Тема 8. Податки та податкова система **/ 2 години /**

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Податки та податкова система»

Базові поняття до теми: податки, функції податків, елементи податку, об'єкт оподаткування, платники податків, джерела сплати податків, одиниця оподаткування, податкові ставки, податкові пільги, податкова система, податкова політика, непрямі податки, прямі податки, майнові та ресурсні платежі.

План семінару

1. Становлення та розвиток фінансової науки.
2. Еволюційні етапи становлення фінансової науки.
3. Фінансова наука в Україні.
4. Сучасна світова наукова фінансова думка.

Теми доповідей або презентаці

1. Роль податкової політики у державному регулюванні економіки, її вплив на інвестиції та економічний ріст.
2. Актуальні проблеми податкової політики України.
3. Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
4. Переваги та недоліки системи прямого оподаткування.
5. Переваги та недоліки системи непрямого оподаткування.
6. Проблеми ухилення та уникнення від сплати податків в Україні.
7. Проблеми вимірювання податкового навантаження.

Тема 9. Місцеві фінанси

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Місцеві фінанси

Базові поняття до теми: місцеві фінанси, функції місцевих фінансів, теорії місцевого самоврядування, місцеві бюджети, цільові фонди місцевого самоврядування, комунальний кредит, фінанси комунальних підприємств, місцеві податки і збори.

План семінару

1. Соціально-економічна природа та функції податків.
2. Елементи системи оподаткування.
3. Види податків та їх класифікація.
4. Податкова політика: суть і принципи здійснення.

Теми доповідей або презентаці

1. Децентралізація: фінансова незалежність місцевих бюджетів України.
2. Оптимізація видатків місцевих бюджетів України в системі місцевого самоврядування.
3. Формування доходів місцевих бюджетів в Україні: проблеми та перспективи вдосконалення.
4. Роль місцевих податків у структурі доходної частини місцевих бюджетів.
5. Бюджети місцевого самоврядування як інструмент соціально-економічного розвитку територій.

6. Проблеми вдосконалення міжбюджетних трансфертів в Україні.

Тема 10. Цільові державні фонди

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Цільові державні фонди»

Базові поняття до теми: цільові державні фонди, соціальне страхування, Пенсійний фонд, фонди соціального страхування

План семінару

1. Соціально-економічна суть, призначення та класифікація цільових державних фондів.
2. Джерела формування та напрями використання Фонду соціального страхування на випадок тимчасової втрати працездатності.
3. Призначення, механізм формування та використання 4. Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
5. Система пенсійного страхування в Україні:
 - пенсійне страхування в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування;
 - жерела формування Пенсійного фонду;
 - пільги і терміни сплати пенсійних внесків;
 - види пенсій і порядок їх нарахування.

Теми доповідей або презентаці

1. Цільові фонди у фінансовій системі України.
2. Принципи формування цільових бюджетних фондів.
3. Державні позабюджетні цільові фонди.
4. Оцінка стану Пенсійного фонду України: регіональний аспект.
5. Оцінка показників результативності мобілізації та використання коштів фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тема 11. Державний кредит і державний борг

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Державний кредит і державний борг»

Базові поняття до теми: державний кредит, державні позики, державний борг, позикова політика.

План семінару

1. Суть і соціально-економічні передумови виникнення державного кредиту.
2. Форми державного кредиту.
3. Види державного боргу і методи його фінансування.
4. Управління державним боргом країни.

Теми доповідей або презентаці

1. Державний борг України: особливості формування та управління в сучасних умовах.
2. Фактори зростання державного боргу в Україні.
3. Зовнішній державний борг України та розробка стратегії управління ним.
4. Державний кредит та боргова політика України.
5. Держава як кредитор та гарант на кредитному ринку.
6. Особливості міжнародного кредитування.

Тема 12 Страхування і страховий ринок

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Страхування і страховий ринок»

Базові поняття до теми: страхування, страховий захист, страхові фонди, державні страхові резерви, фонди самострахування, принципи страхування, ознаки, класифікація страхування, об'єкт страхування, галузь страхування, підгалузь страхування, вид страхування, форми страхування, обов'язкове страхування, добровільне страхування, страховий ринок, страховик, страхувальник, страхова послуга, страхові агенти, страхові брокери, страховий договір, строк дії договору страхування, правила страхування, державний нагляд за страховою діяльністю, ліцензування страхової діяльності.

План семінару

1. Необхідність, суть і форми страхового захисту.
2. Специфічні ознаки страхування як економічної категорії.
3. Функції страхування та їх економічний зміст.
4. Класифікація страхування: галузі, підгалузі, види та форми страхування.
5. Поняття страхового ринку та його структура.
6. Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні.
7. Роль страхування в розвитку підприємництва та життєдіяльності людей.

Теми доповідей або презентаці

1. Роль страхового ринку в забезпеченні стабільності функціонування ринкової економіки.
2. Страхування життя: сучасний стан та перспективи розвитку.
3. Майнове страхування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.
4. Екологічне страхування в Україні: необхідність запровадження та перспективи розвитку.
5. Фінансова надійність страховиків та чинники її забезпечення.
6. Особливості страхових ринків провідних держав.
7. Зарубіжний досвід здійснення медичного страхування. Можливості його застосування в Україні.
8. Страхування відповідальності в Україні: проблеми і перспективи.

Тема 13. Фінансовий ринок

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Фінансовий ринок»

Базові поняття до теми: фінансовий ринок, ринок цінних паперів, ринок позикових капіталів, фінансові посередники, цінні папери, фондова біржа.

План семінару

1. Суть, передумови виникнення та функції фінансового ринку.
2. Механізм функціонування фінансового ринку.
3. Види цінних паперів та їх характеристика.
4. Призначення та основні функції фондової біржі.
5. Види операцій на фондовій біржі.

Теми доповідей або презентаці

1. Фінансовий ринок і його роль у фінансовій системі України.
2. Державне регулювання ринку цінних паперів і ринкове саморегулювання.
3. Біржовий та позабіржовий ринок паперів в Україні.
4. Іноземні інвестори на вітчизняному фондовому ринку.
5. Вплив фінансового ринку на поширення світових фінансових криз.
6. Проблеми розвитку ринку державних облігацій в Україні.
7. Тенденції розвитку вітчизняного ринку облігацій.
8. Структура фондового ринку України.

Тема 14. Міжнародні фінанси

/ 2 години /

До семінару: самостійне опрацювання лекції: «Міжнародні фінанси»

Базові поняття до теми: валюта, валютна система, валютний паритет, валютний курс, валютні ринки, касові валютні операції, строкові валютні операції.

План семінару

1. Суть, види, фінансово-правові форми організації зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
2. Організація міжнародних валютно-фінансових відносин. Види валюти і валютний курс.
3. Поняття та види валютних ринків. Валютні операції.
4. Види і форми міжнародних розрахунково-кредитних відносин.

Теми доповідей або презентації

1. Валютний курс: історія становлення, сутність, чинники, що його визначають.
2. Дискусії щодо співпраці України з міжнародними фінансовими інститутами при отриманні зарубіжних кредитів.
3. Основні напрями інтеграції України у світову фінансову систему. Глобальні світові тенденції та їх вплив на фінансову систему України.
4. Загальна характеристика економічної системи ЄС. Роль ЄС у загальносвітовому розвитку. Перспективи розвитку ЄС.
5. Адаптація економічної політики країн Центральної та Східної Європи й України до вимог ЄС.
6. Структура і динаміка платіжного балансу України.
7. ТНК і їхня діяльність в Україні.

3.ПИТАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЮ З ПРЕДМНТА «ФІНАНСИ»

1. Фінансові ресурси як матеріальні носії фінансових відносин.
2. Українська фінансова школа.
3. Підвищення ролі фінансів в умовах переходу до ринкових відносин.
4. Вплив фінансової політики на розвиток фінансових відносин.
5. Проблеми фінансової безпеки в Україні та шляхи їх подолання.
6. Управління фінансами: сутність, завдання та організаційна структура.
7. Організаційні засади державних фінансів на сучасному етапі.
8. Сутність фінансової кризи та шляхи її подолання в Україні.
9. Проблеми приватизації в Україні та їх вирішення в контексті світового досвіду.

10. Вплив галузевої специфіки та форм власності на особливості організації фінансів підприємницьких структур.
11. Становлення та розвиток податкової системи України.
12. Сучасні проблеми системи оподаткування України.
13. Значення нового Податкового кодексу для розвитку держави
14. Становлення та розвиток бюджетної системи України.
15. Бюджет в економічній системі держави та його вплив на соціальні процеси в державі.
16. Історичні аспекти становлення та розвитку бюджетної системи України.
17. Пріоритетні напрямки залучення зовнішніх та внутрішніх позик.
18. Альтернативні джерела погашення державного боргу України.
19. Аналіз економічних наслідків зовнішнього запозичення України.
20. Основні проблеми функціонування інституту місцевого самоврядування та місцевих фінансів в Європі.
21. Проблеми формування фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування на сучасному етапі.
22. Основні шляхи та напрямки реформування системи пенсійного забезпечення в Україні.
23. Роль страхування у фінансовій системі України.
24. Місце страхового ринку в фінансово-інвестиційній діяльності України.
25. Становлення та розвиток ринку цінних паперів в Україні.
26. Значення фінансового посередництва на фінансовому ринку.
27. Вплив міжнародних фінансових організацій на фінансову систему України.
28. Завдання України у зовнішньоекономічній політиці.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА З КУРСУ «ФІНАНСИ»

Базова

1. Актуальні проблеми фінансової системи України: матеріали XVII міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, аспірантів і студентів: Черкаський державний технологічний університет, 26–27 листопада 2020 року. Черкаси, 2020. 232 с.

2. Актуальні проблеми розвитку системи управління державними фінансами: євроінтеграційний контекст. За ред. Т.І. Єфименко; ДННУ “Акад. фін. управління”. К., 2016. 496 с.

3. Власюк О.С. Актуальні проблеми фінансової безпеки України в умовах посткризової трансформації: монографія. К.: НІСД. 2014. 432 с.

4. Актуальні проблеми соціально-економічних систем в умовах трансформаційної економіки: збірник наукових статей за матеріалами VII Всеукраїнської науково-практичної конференції (15–16 квітня 2021 р.). Дніпро: НМетАУ, 2021. 291 с.

5. Фінансове регулювання доходів населення. Економіка невизначеності: практичний погляд на проблему: монографія. За ред. В.І. Грушка. К.: Університет “КРОК”, 2021. 136–217.

6. Актуальні проблеми сучасної науки та освіти (частина II): матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції м. Львів, 20–21 січня 2022 року. Львів: Львівський науковий форум, 2022. 76 с.

7. Краус Н.М., Нікіфороф П.О., Краус К.М., Поченчук Г.М. Фінансові інструменти економічного розвитку: навчально-методичний посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2020. 210 с.

8. Стойко О.Я., Дема Д.І. Фінанси: навч. посіб. 2-ге вид., стер. Київ: Алерта, 2017. 432 с.

9. Фінанси для фінансистів. За ред. Т. Говорушко. К.: Центр учбової літератури, 2019. 612 с. **Допоміжна:**

Допоміжна

1. Грушко В.І., Наконечна О.С., Чумаченко О.Г. Національні фінанси: підручник. К.: ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”, 2017. 600 с.

2. Соломіна Г.В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навчальний посібник. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. 234 с. 3. Дубина М.В. Механізм розвитку ринку

фінансових послуг на основі інституту довіри: теорія, методологія, практика: монографія. Чернігів: ЧНТУ, 2018. 666 с.

4. Фінансові механізми інноваційного економічного розвитку України в умовах євроінтеграції: монографія. За ред. В.В. Лойко, А.Ю. Рамського. К.: КУБГ, 2019. 252 с.

5. Лизогуб М. Фінансова система в умовах викликів фінансових технологій. Економіка та держава, 2018, 4. 112–115.

6. Соціально-економічні та правові аспекти розвитку суспільства: колективна монографія. За ред. С.М. Лаптева, І.П. Мігус. К.: Університет економіки та права “КРОК”, 2020. 443 с.

7. Леоненко П., Федосов В., Юхименко П. Фінансова наука: генеза, еволюція та розвиток. Ринок Цінних Паперів України, 2017, 1–2. 3–30.

8. Леоненко П.М., Краус Н.М. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності в Україні за технологічними укладами. Фінанси України, 2016, 4 (245). 50–64.

9. Краус Н., Краус К. Цифровізація в умовах інституційної трансформації економіки: базові складові та інструменти цифрових 283технологій. Інтелект ХХІ століття, 2018, 1. 211–214.

10. Краус Н.М. Інституціональний зріз дихотомії старих і нових інститутів розвитку сфери фінансів в умовах інноватизації. Фінанси України, 2018, 4 (269). 115–126.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт <http://portal.rada.gov.ua>. Верховної Ради України. URL:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Кабінету міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

5. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/press/news/>

6. Офіційний сайт Комітету Верховної Ради України з питань бюджету URL: <http://www.budget.rada.gov.ua>
7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України URL: <https://www.treasury.gov.ua>
8. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
9. Програма розвитку ООН. URL: www.undp.org.
49. Офіційний веб-сайт Центру фінансово-економічних наукових досліджень. URL: <http://www.economics.in.ua/>.
4. Офіційний сайт Нобелівського комітету. URL: <https://www.nobelprize.org/>.
10. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: www.worldbank.org.
11. Офіційний веб-сайт Світового економічного форуму. URL: <https://www.weforum.org/>.
12. Human Development Index. URL: www.undp.org.
54. The Corruption Perceptions Index. URL: <http://www.transparency.org/>.
13. The Index of Economic Freedom. URL: www.heritage.org.
56. World Development Report. URL: www.worldbank.org/wdr.